

Trong những năm gần đây, ngày càng có nhiều ngư dân Việt Nam bên phía Trung Quốc bất giữ, bắt chui thu hút tài sản. Một số người còn bắt đánh đập đến mức mang bệnh, như trường hợp hợp của anh Tiêu Việt Là, một ngư dân ở thôn Chu Thuần, xã Bình Châu, huyện Bình Sơn, tỉnh Quảng Ngãi, đã bắt Trung Quốc bất giữ cùng 4 lần.

Tàu đánh cá của ngư dân Quảng Ngãi. Ảnh: Reuters

Trở lại Th&y My, anh Tiêu Việt Là kể lại những lần bắt giữ.

Thưa anh, để biết anh bên Trung Quốc bất giữ bắt cá bên lán, anh có thể kể lại diễn tiến như thế nào, và họ đòi xử với ngư dân của mình bắt ra sao?

Kể về việc bắt giữ lần sau đây nhé. Họ bắt, họ đánh bầm trầy luôn, rồi cuốc hui thu hút sản phẩm, cho quá giang ghe về sau khi nhốt thẳng rồi.

Khi bắt giữ họ có nói gì sao không anh?

Họ nói là mình lán chiếm, tôi sao làm lán qua bên nước họ. Thưa hai nhà họ nói là tôi bắt giữ nhiều lần quá. Một đợt năm 2007 là họ bắt bắt tháng 6 người, như một tháng, thu hút sản phẩm rồi cũng cho về mà không. Qua năm 2010 đây, đến năm ra họ cũng bắt, họ hỏi sao ra đó, họ thui m và đánh, như tù, cho ăn cơm kh. Họ nhốt thẳng rồi, cũng thu hút sản phẩm rồi cho về. Bên bè anh em về chỉ còn có quần đùi, theo ghe của họ đi về.

Họ có đánh ngư dân mình?

Họ đánh, như bên thân tôi đây mang bệnh luôn, cả năm nay phải ở nhà có đi làm gì đâu.

Đánh bằng tay, bằng giày, mang giày mà đánh, giày bị t-đ-sô đánh vào người thì chịu gì nữa.

Tất cả các người dân của mình bị bắt đưa bị đánh ?

Mọi người dân khác thì không biết, chỉ riêng bản thân tôi năm 2010 bị đánh, còn năm 2007 bị bản và bị thông, đưa vào công cộng. Riêng kể đó họ không đánh, họ nhốt một tháng rồi thu hút tài sản, đi về cái mạng không.

Trong khi bị bắt giữ, họ cho ăn uống như thế nào ?

Ăn uống thì khi nhốt ở Bàu Táng, Phú Lâm ở Hoàng Sa, mua ăn mua trái đu đủ không có thứ gì khác đâu. Ăn bữa đói bữa no. Nhốt vào nhà tù, chỉ nằm dưới xi măng, cái nhà thì cửa hở cũng thế thôi. Nhốt kẻ, nhốt người mà chỉ nhốt cũng thoáng đảng chỉ không có tù túng gì lắm.

Thưa anh, rồi họ tịch thu tất cả những gì của mình hay sao ?

Phong tục là bị thu hút, còn có cái quần đùi rách đi về mà thôi. Tôi đây bị bản địa, hai bản là họ bắt họ thu hút, cho ghe với cái máy với không, còn hai bản bị thu hút tài sản hút thuốc luôn. Thì tôi bị bản địa bị bắt giữ hai tuần bị c của tôi chỉ ít gì. Rồi năm nay đây, rút cuộc cuối họ đánh rồi đau mình đi làm không được, ở nhà đói, nhốt vòng vòng bà con ở đây chỉ gì của có nghề nghiệp gì, đi làm thì đau lên đau xuống.

Đó như vậy thì làm sao anh đi bản địa rồi đi được ?

Bây giờ coi như chỉ nhà nước, nói quan tâm đây mà từ tháng hai tôi mình bây giờ chỉ a thầy đứng trước nào hút. Giờ phải dành ở nhà, đi bản với họ, bữa kiếm ít chục ngàn. Chỉ bây giờ hút thì làm, hút thì đau lên đau xuống mình đây.

Vậy thì bây giờ anh sẽ nghĩ cách nào ?

Bây giờ cũng như vầy còn hỏi khi về quê, bạn đi làm thuê làm mướn sống qua ngày chứ làm sao.

Thưa anh tr ị l ị v ị l ị n b ị b ị t đ ị u tiên thì đ ị n ra nh ị th ị nào ?

Lúc bọ bọ t l n đ u tiên, năm 2006 là h thu tài s n h t, thu đ đ c trên ghe. Còn m t l n là năm 2007, h b n b th ng, h đ a vô ch a b nh r i h nh t c th ng, thu h t tài s n đ đ c h t, cho đi v không. Năm 2008 h cũng b t, h l y đ s ch s cho ghe v không. R i qua năm 2009 tôi không đi làm n a, qua t t năm 2010 đi phiên đ u là b b t, b đánh nh v y luôn r i thu tài s n h t, nh t th ng r i, cho ăn c c kh l m v ch c n m x ng. Anh em ng i nào ng i n y m y u, r i i b h qu n...Tôi đây là b h đánh m p mình h t r i v mang b nh, h i đau h i i m mi t đây. Có thu c vô thì nó kh e, còn không có thu c vô làm h i lâu thì cũng m t. Đánh đ n viêm ph i, đ u c cũng rêm h t, lâu lâu chuy n tr i nó đau ch u không n i.

H₂ đánh có lý do gì không anh?

Không, mình không biết tình cảnh nhà mình mà cũng không biết cái lý do gì hết. Ăn rồi mình kêu ra ngoài tàu mình đánh, đánh mình phải mình rồi mình đi ăn cơm. Lúc này biết đâu tiền mà lấy được để chi tiêu là năm 2006, rồi qua năm 2007 là mình bị mất 6 ngày đi làm thì mình không có tiền để chi tiêu, mình thu tiền tài sản, cho cái mình không, chứ không cho đem tài sản về. Rồi qua năm 2008 tôi và tôi cũng chịu vay tiền vay để mình con gái mình vay ngoài, biết đâu số tiền chi tiêu ghe nó ra làm rồi mình cũng lấy. Lấy được hết, chứ cho cái ghe với cái máy. Qua năm 2009 tôi không ra ăn. Năm 2010 đầu năm tôi ra mình biết rồi mình đánh, mình thu tiền tài sản luôn, chứ ra là mình làm trong bốn năm. Bây giờ thì ư này, không biết vay ai để mình hết, chứ trông chờ nhà mình. Bên Quận Ngã thì cũng quan tâm chuyện kia chuyện này, nói họ trả nợ tiền để mình sanh ra làm ăn mà chưa thấy họ trả gì hết. Khoảng một năm nay ở nhà, đi bán, làm mình sống qua ngày đây chứ chưa có được tiền nào để trả nợ cho mình. Nhà mình thì cũng đòi mình. Bây giờ ở nhà, đau lên đau xuống đây.

Thưa, anh đi biền đợc bao lâu rồi?

4 / 4